AH 234
2026Z16004

Antwoord van minister Boekholt-O'Sullivan (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening), mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (ontvangen 2 oktober 2026)

1. Bent u bekend met de Haagse gemeentelijke plannen om afvalbedrijven en daarnaast nog verdere uitbreiding van een bedrijventerrein te realiseren in de nu nog groene Vlietzone?

Het is bij het Rijk bekend dat er plannen zijn van de gemeente Den Haag om een deel van de afvalbedrijven uit de Binckhorst te verplaatsen, waarbij de Vlietzone een mogelijke optie is.

2. Bent u bekend met de petitie tegen deze plannen die inmiddels door duizenden mensen is ondertekend?

Ja, via de media is het initiatief tot deze petitie bekend.

3. Hoe betrekt u deze maatschappelijke zorgen bij uw beoordeling van de plannen?

Ik heb kennis genomen van de petitie. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Den Haag om een reactie op de petitie te geven in het kader van participatie.

4. Past het verdwijnen van een omvangrijk groen gebied in stedelijk gebied volgens u binnen het Rijksbeleid voor water en bodem als sturend principe en in de doelstellingen voor klimaatadaptatie en gezonde leefomgeving? Zo ja, hoe precies?

Binnen de plannen van de gemeente Den Haag is aandacht voor groen en klimaatadaptatie. De keuze over in welk gebied precies te bouwen is aan de gemeente zelf.

Vanuit het Rijk is een ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving ontwikkeld. Dit is een beslissingsondersteunend instrument voor gemeenten, waterschappen en provincies. Het helpt hen om bij locatiekeuzes voor nieuwe woningbouw, werklocaties, publieke gebouwen of industriegebieden een goede afweging te maken vanuit het water- en bodemsysteem.

De focus van het instrument ligt bij het maken van ruimtelijke keuzes over waar nieuwe functies gebouwd worden. Daarnaast kan het kader ook gebruikt worden voor plannen die al vergevorderd zijn, door bewuste keuzes te maken over waar in het plangebied het beste gebouwd kan worden.

Dat afwegingskader laat zien dat er in de Vlietzone geen grote risico's liggen rondom water en bodem.

5. Hoe verhouden deze plannen zich volgens u tot de nationale ambitie om biodiversiteitsverlies te stoppen en de kwaliteit van stedelijke natuur te verbeteren?

Door de herontwikkeling van de Binckhorst van een versteend bedrijventerrein naar een gemengd gebied voor wonen en werken, is de verwachting dat de hoeveelheid groen, water en boomkroonbedekking in dit gebied toeneemt. Onderdeel van de visie voor de Binckhorst is een nieuw stadspark langs de Trekvliet: het waterfrontpark en een groene long.

In het omgevingsplan zijn voor de te ontwikkelen kavel langs de Trekvliet regels meegegeven voor de verhouding bebouwd en onbebouwd (40%-60%). Uitgegaan wordt van het minimaliseren van verharding (15%) en maximale ruimte voor groen (35%) en water (10%).

Een groot deel van de ontwikkelingen in de Binckhorst is hoogbouw. De gemeente Den Haag heeft hier specifiek beleid (Nota Haagse Hoogbouw: eyeline en skyline) voor opgesteld waaraan de plannen worden getoetst. Verdichten moet samengaan met vergroenen en verduurzamen om tot aantrekkelijke woonmilieus te komen. Onderdeel van dit beleid zijn eisen voor vergroening van de openbare ruimte, groene daken en gevels voor zowel klimaatadaptatie, biodiversiteit en ruimte voor ontmoeten. Hiervan is 40% zodanig ingericht dat het bijdraagt aan de biodiversiteit.

De gemeente Den Haag stuurt op de hoeveelheid groen bij nieuwbouw door middel van ‘Haagse richtinggevende normen voor maatschappelijke voorzieningen en groen’. Dit wordt gebruikt als afwegingskader bij gebiedsontwikkeling. Voor een gebiedsontwikkeling als de Binckhorst wordt 8 m2 tot 16 m2 groen per woning. Deze eisen zijn harder gemaakt in het omgevingsplan Binckhorst. Aanvullend worden eisen gesteld aan het combineren van doelen/gebruik, afstand tot en kwaliteit van het groen. Ook wordt er gewerkt met het Puntensysteem natuurinclusief bouwen. Dit wordt gebruikt om biodiversiteit en klimaatadaptatie te waarborgen in bouwplannen.

6. Hoe verhouden deze plannen zich volgens u tot het natuurplan en het willen voldoen aan de natuurherstelverordening?

De locaties van zowel het bestaande afvalcluster in de Binckhorst als de toekomstige locatie in de Vlietzone bevinden zich binnen de grenzen van het stedelijk ecosysteem (artikel 8 Natuurherstelverordening). Dit betekent dat rekening gehouden moet worden met de doelstellingen van artikel 8 uit de Natuurherstelverordening. De termijn waarop de ontwikkeling plaatsvindt is bepalend voor de te behalen doelstelling. Voor ontwikkelingen tot en met 2030 geldt dat het oppervlakte boomkroonbedekking en stedelijke groene ruimte dat verdwijnt, moeten worden gecompenseerd op nationaal niveau. De regelgeving vereist niet dat dit binnen de betreffende ontwikkeling of binnen hetzelfde stedelijke ecosysteem gebeurt.

Wanneer de ontwikkeling vanaf 2031 plaats vindt, komen hier nog nader te bepalen aanvullende eisen bij voor een bevredigend niveau. De Europese Commissie levert hiervoor uiterlijk eind 2028 een richtinggevend kader.
De verplaatsing van het afvalcluster betekent enerzijds dat er ruimte ontstaat voor het Binckhorstpark (onderdeel van het waterfrontpark van de Binckhorst),

waarbij nieuwe vergroening in nabijheid van een gebied waar veel woningen wordt gerealiseerd. Dit draagt bij aan een gezonde toekomstbestendige leefomgeving: voorkomen van hittestress, klimaatadaptatie, biodiversiteit, ruimte voor bewegen, spelen en ontmoeten, etc. Tegelijk verdwijnt er groen in de Vlietzone.

Op dit moment kan geen uitspraak gedaan worden in hoeverre er een restopgave voor compensatie is voor deze plannen. Daarvoor is meer informatie over de plannen en monitoring nodig.

7. Hoe zijn deze plannen te verantwoorden, terwijl we volgens het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) en het Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) te maken hebben met wat zij noemen zowel een klimaatcrisis als een biodiversiteitscrisis, die elkaar versterken? Kunt u dit wetenschappelijk onderbouwen?

Op basis van de plannen nemen de hoeveelheid groen, klimaat adaptieve maatregelen en boomkroonbedekking toe in het gebied. Dat betekent dat de gebiedsontwikkeling een positieve bijdrage levert aan het verduurzamen en het toevoegen van groen aan de gemeente Den Haag.

Door de gemeente Den Haag worden daarnaast onderzoeken gedaan om steeds een actueel beeld te hebben van de gevolgen voor klimaat, groen, maar ook naar de ecologische gevolgen van de gebiedsontwikkeling.

8. Kunt u uitleggen waarom het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Infrastructuur en Waterstaat (I&W) op 19 juni een intentieovereenkomst hebben getekend met de gemeente Den Haag, waarin wordt uitgegaan van de verplaatsing van afvalbedrijven van de Binckhorst naar de Vlietzone, terwijl nog veel onduidelijk is over deze plannen?

Op 19 juni is een intentieovereenkomst door partijen in de Binckhorst getekend. Doel van deze overeenkomst was om het voornemen te bekrachtigen om de Binckhorst te transformeren van een versteend bedrijventerrein naar een wijk met onder andere woningen, werk, voorzieningen, groen en duurzame mobiliteit.

Verplaatsing van het afvalcluster en de aanleg van de Vlietlijn worden in de overeenkomst genoemd omdat zij randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van aanzienlijke delen van het aantal woningen.

9. Op basis van welke onderbouwing kan dit bij een 'doorbraakaanpak' passen, zoals nu wordt gecommuniceerd? Zijn voor u alle belangrijke zaken voldoende in kaart gebracht, zoals de gevolgen voor het milieu en de natuur, de financiële dekking en de alternatieven voor deze plannen? Zo ja, waar blijkt dat precies uit en welke wetenschappelijke onderbouwing is er over onder andere de natuur-, milieu- en klimaatgevolgen?

De doorbraakaanpak heeft tot doel om processen in de gebiedsontwikkeling die om bepaalde redenen vertragen weer vlot te trekken en om snelheid te creëren of terug te brengen in projecten ten behoeve van de woningbouw. Dat is van groot belang omdat er in Nederland een groot tekort aan woningen is. De doorbraakaanpak volgt de reguliere voorwaarden en procedures die aan gebiedsontwikkeling worden gesteld.

10. Aangezien de gemeente Den Haag 2) onduidelijk is over de gevolgen van deze plannen voor de natuur, terwijl vele beschermde diersoorten (zoals marters en ijsvogels) in het gebied waar de ontsluitingsweg en de afvalbedrijven zouden moeten komen leven, is bij u dan wel bekend welke (beschermde) dier- en plantensoorten voorkomen in de Vlietzone? Zo nee, waarom niet en kunt u dat alsnog op korte termijn in kaart brengen?

De gemeente heeft een gebiedsprogramma opgesteld en dit aan de gemeenteraad aangeboden voor wensen en bedenkingen. Later zal een gewijzigd omgevingsplan opgesteld worden, waarvoor de benodigde onderzoeken opgesteld worden. De Provincie Zuid-Holland kijkt mee op het gebiedsprogramma en het omgevingsplan om zeker te stellen dat provinciale belangen, waaronder klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen, gewaarborgd worden. Wanneer de plannen schadelijk kunnen zijn voor beschermde planten- of diersoorten, hun nesten, of hun vaste rust- en verblijfsplaatsen is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. Deze moet worden aangevraagd bij de Provincie Zuid-Holland. De aanvrager moet daarbij onderzoek laten doen naar de aanwezigheid van beschermde dier- en plantsoorten en moet aantonen a) dat de activiteit een in de wet opgesomd doel dient, (b) er geen minder schadelijke alternatieven zijn en (c) dat de activiteit het streven om voor deze soorten een gunstige Staat van Instandhouding te bereiken of te behouden niet in gevaar brengt.

11. Beschikt u over onafhankelijke ecologische inventarisaties van het gebied? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen?

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Den Haag om een ecologische inventarisatie te maken die past bij de ruimtelijke ontwikkelingen. Een dergelijk onderzoek wordt momenteel uitgevoerd.

12. Vindt u het wenselijk dat beschermde diersoorten worden verdreven met deze plannen?

Het is nooit wenselijk dat er diersoorten worden verdreven, ook geen beschermde. Door de gemeente Den Haag wordt in beeld gebracht wat de risico’s zijn voor beschermde diersoorten en of er dientengevolge aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Zoals beschreven in het antwoord op vraag 10 zal de gemeente voor handelingen die beschermde diersoorten raken een vergunning moeten aanvragen bij de provincie.

13. Aangezien in de plannen wordt aangegeven dat de bekostiging van de plannen grotendeels vanuit de Rijksoverheid moet plaatsvinden (gesproken wordt over 300 tot 400 miljoen), heeft u meer zicht in de totale kosten van de verplaatsing?

In de intentieovereenkomst zijn geen toezeggingen gedaan op het gebied van Rijksbijdragen, er is op dit moment ook geen voornemen om vanuit het Rijk middelen beschikbaar stellen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling in de Binckhorst.

Op dit moment worden verschillende scenario's voor de verplaatsing van het afvalcluster onderzocht. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken is er pas iets te zeggen over de eventuele extra kosten van deze scenario's.

14. Bent u voornemens om deze plannen te bekostigen en zo ja, uit welk budget wordt dat precies gedaan (graag een exacte verwijzing naar de plek in de begroting)?

In de intentieovereenkomst zijn geen toezeggingen gedaan op het gebied van Rijksbijdragen en er is op dit moment ook geen voornemen om vanuit het Rijk extra middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling in de Binckhorst.

15. Aangezien op dit moment op de beoogde locatie zich weilanden, natuur en een natuurinclusief golfterrein bevinden, maar er geen grote stroomaansluiting is, acht u het realistisch dat hier op korte termijn (passend bij de 'doorbraakaanpak') zware stroomaansluitingen komen voor de vele hectares aan bedrijventerrein die hier zouden moeten komen? Zo ja, kunt u de onafhankelijke toetsing daarvan naar de Kamer sturen?

De netbeheerder geeft capaciteit uit op volgorde van de wachtrij per categorie uit het maatschappelijk prioriteringskader van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). De positie in dit prioriteringskader hangt af van het type project waarvoor de aanvraag gedaan wordt. De netbeheerder heeft inzicht in de exacte capaciteit per gebied en de aanvragen die daar lopen.

16. Aangezien er alternatieven zijn voor de verplaatsing van deze afvalbedrijven naar de Haagse Vlietzone, zoals door het beoogde park in de Binckhorst anders vorm te geven of door een verplaatsing naar een dichtbij gelegen en al eerder hiervoor bestemde bedrijventerrein (de GAVI-kavel), bent u bereid alternatieven nadrukkelijk mee te wegen alvorens Rijksmiddelen beschikbaar te stellen? Zo ja, op welke wijze gaat u dit doen?

De invulling van de plannen voor de gebiedsontwikkeling in de Binckhorst is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de lokale overheden en in het bijzonder de gemeente Den Haag. In hoeverre alternatieve scenario's haalbaar en wenselijk zijn is allereerst ter beoordeling aan deze lokale partijen, het Rijk heeft hier louter een toetsende rol.

Daarnaast is er momenteel geen voornemen om Rijksmiddelen beschikbaar te stellen.

17. Bent u bereid geen financiële toezeggingen te doen zolang onvoldoende duidelijkheid bestaat over de natuurgevolgen, de financiële uitvoerbaarheid en de onderzochte alternatieven?

Er is momenteel geen voornemen om rijksmiddelen beschikbaar te stellen.

18. Kunt u de vragen één voor één en uiterlijk binnen de hiervoor gestelde termijn beantwoorden?

De vragen zijn niet gebundeld beantwoord. Het is alleen helaas niet gelukt om de vragen binnen drie weken te beantwoorden.